

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
РАЙОНЕН СЪД - ТРЪН

УТВЪРЖДАВАМ:.....
със Заповед № 68/04.05.2023 г.
Административен ръководител
Председател на Районен съд – Трън

Правила за вътрешно подаване на сигнали
за нарушения и последващи действия
по тях в Районен съд – Трън

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Настоящите правила се изготвят в съответствие с изискването на чл. 13, ал. 2 от Закон за защита на лицата, подаващи сигнали или публично оповестяващи информация за нарушения (ЗЗЛПСПОИЗ), обн. ДВ. бр.11 от 02.02.2023 г., в сила от 04.05.2023 г. Същите установяват реда за подаване и разглеждането на сигнали пред Районен съд – Трън или публично оповестена информация за нарушения на българското законодателство или на актове на Европейския съюз (ЕС) в съответствие с въведените в ЗЗЛПСПОИЗ изисквания на Директива (ЕС) 2019/1937 на Европейския Парламент и на Съвета от 23.10.2019 г. относно защитата на лицата, които подават сигнали за нарушения на правото на ЕС.

Правилата няма да обсъждат/регламентират мерките за осигуряване на защита на лица, подаващи сигнали, както и задълженията за поверителност и обработване на лични данни, които се вменяват на задължените субекти. Същите са изчерпателно описани в Раздел III на Глава Втора и в Глава Трета на ЗЗЛПСПОИЗ.

Правилата се прилагат по отношение на сигнали или публично оповестена информация в областите, подробно изброени в чл. 3, ал. 1 – 3 на ЗЗЛПСПОИЗ, вкл. и приложенията към чл. 3, ал. 1 и ал. 3.

I. Понятия

За целите на настоящите правила се прилагат следните понятия:

- 1) „нарушения“ са действия или бездействия, които са незаконосъобразни и са свързани с българското законодателство или актовете на ЕС и/или противоречат на предмета или целта на правилата в актовете на ЕС в областите, посочени в чл. 3 от ЗЗЛПСПОИЗ, вкл. в част I и част II от приложение към чл. 3, ал. 1 и 3 от ЗЗЛПСПОИЗ
- 2) „информация за нарушения“ е информация, включително основателни подозрения, за действителни или потенциални нарушения, които са извършени или е много вероятно да бъдат извършени в организацията, в която работи или е работило сигнализиращото лице, или в друга организация, с която то е или е било в контакт по време на работата си, както и за опити за прикриване на нарушения;

3) „сигнализиращо лице“ е физическо лице, което подава сигнала или публично оповестява информация за нарушение, станало му известно в качеството му на:

1. работник, служител, държавен служител или друго лице, което полага наемен труд, независимо от характера на работата, от начина на заплащането и от източника на финансирането;

2. лице, което полага труд без трудово правоотношение и/или упражнява свободна професия и/или занаятчийска дейност;

3. доброволец или стажант;

4. съдружник, акционер, едноличен собственик на капитала, член на управителен или контролен орган на търговско дружество, член на одитния комитет на предприятие;

5. лице, което работи за физическо или юридическо лице, негови подизпълнители или доставчици;

6. кандидат за работа, участвал в конкурс или друга форма на подбор за постъпване на работа и получил в това качество информация за нарушение;

7. работник или служител, когато информацията е получена в рамките на трудово или служебно правоотношение, което е прекратено към момента на подаване на сигнала или на публичното оповестяване.

4) „лица, свързани със сигнализиращото лице/помощник“ са трети лица, които помагат на сигнализиращо лице в процеса на подаване на сигнала и/или могат да бъдат подложени на репресивни ответни действия в работен контекст, като колеги и роднини, без ограничение в степените;

5) „вътрешно подаване на сигнал“ е устно или писмено съобщаване на информация за нарушения в рамките на даден правен субект в частния или публичния сектор;

6) „външно подаване на сигнал“ е устно или писмено съобщаване на информация за нарушения на компетентните органи;

7) „работен контекст“ са настоящи или минали работни дейности в публичния или частния сектор, чрез които, независимо от тяхното естество, лицата получават информация за нарушения и в рамките на които тези лица могат да бъдат подложени на ответни репресивни действия, ако подадат такава информация;

8) „засегнато лице“ е физическо или юридическо лице, което се посочва при подаването на сигнала или при публичното оповестяване на информация като лице, на което се приписва нарушението или с което това лице е свързано;

9) „ответни действия“ са всяко пряко или непряко действие или бездействие, което настъпва в работен контекст, предизвикано е от вътрешно или външно подаване на сигнал или от публично оповестяване, и което причинява или може да причини неблагоприятни последици, увреждащи сигнализиращото лице;

10) „длъжностно лице по приемане и разглеждане на сигнали“ е един или повече служители в Районен съд – Трън, определени със заповед на административния ръководител, отговорни за приемането и разглеждането на подадени сигнали при спазване изискването на чл. 14, ал. 3 и 4 от ЗЗЛПСПОИЗ;

11) „последващи действия“ са всяко действие, предприето от длъжностното лице по разглеждане на сигнали или от административния ръководител на Районен съд – Трън, с цел оценка на точността на представените в сигнала твърдения и по целесъобразност с цел третиране на сигнализираното нарушение, включително чрез действия като вътрешна анкета, разследване, наказателно преследване, действия за обезпечаване на средства или приключване на процедурата;

12) „обратна информация“ е предоставянето на сигнализиращото лице на информация за действието, което е предвидено или е вече предприето като последващо действие, както и за основанията за въпросното последващо действие;

II. Лица, на които се предоставя защита

Чл. 1. Право на защита по реда на ЗЗЛПСПОИЗ имат сигнализиращи лица при условие, че:

а) са имали основателна причина да считат, че подадения сигнал за нарушение пред Районен съд – Трън, попада в приложното поле на ЗЗЛПСПОИЗ;

б) сигнала за нарушение им е станал известен в работен контекст;

в) са подали сигнала, използвайки *Канал за вътрешно подаване на сигнали за нарушения* в Районен съд – Трън при условията и реда на настоящите Правила.

(2) Право на защита се предоставя и на:

а) лица, които помагат на сигнализиращото лице в процеса на подаване на сигнала;

б) лица, които са свързани със сигнализиращото лице и които могат да бъдат подложени на репресивни ответни действия поради сигнализирането;

в) юридически лица, в които сигнализиращото лице притежава дялово участие, за които работи или с които е свързано по друг начин в работен контекст.

III. Канал за подаване на сигнали за нарушения

Чл. 3. (1) Подаването на сигнал за нарушения може да се осъществи по един от трите по-долу изброени начини, като комбинация от два от тях или и по трите начина едновременно:

а) чрез канал за вътрешно подаване на сигнали;

б) чрез канал за външно подаване на сигнали;

в) чрез публично оповестяване на информация.

(2) Административният ръководител-председател на Районен съд – Трън, в качеството му на задължен субект съгл. чл. 12, ал. 1 от ЗЗЛПСПОИЗ, издава заповед за създаване на канал за вътрешно подаване на сигнали за нарушения пред Районен съд – Трън.

(3) Каналът за вътрешно подаване на сигнал за нарушения представлява алгоритъм/поредица от действия/процедури, последователното изпълнение на които гарантира пълнотата, целостта и поверителността на подадената информация. Същите дават възможност за съхранение на подадената информация на траен носител по начин, позволяващ проверката ѝ и по-нататъшно разследване на сигнала, както и гарантират, че неоправомощени лица нямат достъп до нея.

(4) Компетентен орган за външно подаване на сигнали е Комисията за защита на личните данни, съгласно ЗЗЛПСПОИЗ.

IV. Процедури за подаване на сигнали

Чл. 4. (1) Сигналът се подава писмено, вкл. чрез електронна поща, или устно до длъжностно лице от Районен съд – Трън, определен със заповед на административния ръководител и оповестен на Информационното табло и на интернет страницата на съда.

(2) Писменият сигнал се подава лично или чрез пълномощник с изрично писмено пълномощно (без нотариална заверка) на адрес: град Трън, ул. „Г. Димитров“ № 4, ет. 2, ст. № 2 или на e-mail: tran-rs@justice.bg, като за целта се използва *Формуляр за регистриране на сигнал* по образец, утвърден от КЗЛД (*Приложение № 1*), съдържащ следната информация:

а) данни за сигнализиращото лице – трите имена; адрес; телефон за обратна връзка; електронен адрес, ако има такъв; социален статус (в какво качество сигнализиращото лице подава сигнала)

б) данни за лицето, което е извършило нарушението или срещу което се подава сигнала и неговата месторабота в случай, че са известни на сигнализиращото лице;

в) данни за нарушението, в т.ч. областта на нарушение; конкретни данни за нарушение или за реална опасност такава да бъде извършено; място, дата и период на извършване на нарушението; описание на самото деяние и опис на приложени доказателства;

г) данни за лица, различни от сигнализиращото лице, на които да се предостави защита;

д) данни за лица, които могат да потвърдят съобщените данни или да предоставят допълнителна информация

е) подписи на регистриращото и на сигнализиращото лица.

(3) Устното подаване на сигнал се осъществява в лична среща с длъжностното лице, уговорена предварително в удобен за двете страни срок. Сигналът може да бъде подаден и в телефонен разговор на тел.: 077798671. Устният сигнал се документира чрез попълване на (*Приложение № 1*) от длъжностното лице, което поканва сигнализиращото лице при желание от негова страна да го подпише в 7-модневен срок. Съгласието или отказа за подписване на формуляра от сигнализиращото лице се документира на съответното място.

(4) В деня, в който е получил сигнала за нарушение, длъжностното лице го регистрира в платформа/система за подаване на сигнали на сайта на КЗЛД, подавайки данни за съда (наименование и Булстат), данни за регистриращото лице, предмет на сигнала и начина на получаването му. Генерираният Уникален идентификационен номер (УИН) е неразделна част от подадения пред Районен съд – Трън сигнал.

(5) Длъжностното лице вписва подадения пред Районен съд – Трън сигнал за нарушение, вкл. генерирания УИН, в *Регистър на сигналите*, изготвен по образец, утвърден от КЗЛД (*Приложение № 2*).

(6) В 7-мо дневен срок длъжностното лице потвърждава получаването на сигнала чрез каналите за комуникация (на посочен адрес за кореспонденция, на електронна поща или по телефон), предоставяйки на сигнализиращото лице УИН-а и датата на регистрирането на сигнала.

(7) Ако сигналът не отговаря на изискванията по чл.15, ал. 1 от ЗЗЛПСПОИЗ, в 7-мо дневен срок от получаване на сигнала, на сигнализиращото лице се изпраща съобщение за отстраняване на нередовностите. Ако същите не бъдат отстранени в срок, сигналът заедно с приложенията се връщат на сигнализиращото лице.

(8) Регистрират се всички подадени сигнали.

V. Процедури по извършване на проверка и предприемане на последващи действия

Чл. 5 (1) Длъжностното лице извършва проверка по допустимостта на сигнала в 3-дневен срок от регистрирането му.

(2) Не се разглеждат:

а) сигнали, които са анонимни;

б) сигнали, които се отнасят до нарушения, извършени преди повече от две години от датата на регистрирането им.

в) сигнали, които не попадат в приложното поле на чл. 3 от ЗЗЛПСПОИЗ и/или съдържанието им не дава основания да се приемат за правдоподобни.

(3) Сигнали, които съдържат очевидно неверни или заблуждаващи твърдения за факти, се връщат на сигнализиращото лице с указания за поправка на твърденията и за отговорността, която то носи за набеждаване. Указанията се изготвят от длъжностното лице в срока по ал. 1 и се предоставят на административния ръководител за подпис.

(4) В случай, че сигналът е подаден срещу работодателя на сигнализиращото лице, длъжностното лице насочва сигнализиращото лице към едновременно подаване на сигнал до органа за външно подаване на сигнали.

(5) В 10-срок от регистрирането на сигнала длъжностното лице предприема всички възможни действия в обхвата на неговата компетентност за събиране на доказателства относно изнесените в сигнала факти. В тази връзка има право да изисква допълнителна информация от сигнализиращото лице или от трети лица.

(6) След изтичане на срока по ал. 5, гарантирайки самоличността на сигнализиращото лице, събраните доказателства се предоставят на засегнатото лице за запознаване с тях. Същото има възможност в 7-мо дневен срок да направи писмено възражение по тях или да бъде изслушан от длъжностното лице, вкл. да представи нови доказателства в своя защита.

(7) След приключване на действията по ал. 6, събраните в хода на проверката нови доказателства се разглеждат и преценяват в съвкупност с подадения сигнал във възможно най-кратък срок.

Чл. 6 (1) В случай, че изнесените в сигнала факти бъдат потвърдени, длъжностното лице докладва на административния ръководител и в зависимост от естеството на нарушението предлага предприемането на последващи действия.

(2) Последващите действия могат да бъдат:

а) конкретни мерки с цел преустановяване на нарушението, когато е констатирано такова, и/или конкретни мерки за предотвратяване на нарушение, когато е установена реална опасност от извършването му.

б) насочване на сигнализиращото лице към съответните компетентни органи, когато се засягат негови права.

в) препращане на сигнала на КЗЛД при необходимост за предприемане на действия от негова страна.

(3) В организирането на последващите действия длъжностното лице може да изисква съдействието на други лица, работещи в Районен съд – Трън.

Чл. 7. В случай, че се установят данни за извършено престъпление, длъжностното лице докладва незабавно на административния ръководител. Проверката се прекратява, а събраните материали се изпращат на прокуратурата по компетентност.

Чл. 8. По предложение на длъжностното лице проверката се прекратява в случаите:

а) когато нарушението, за което е подаден сигналът, е маловажен случай и не налага предприемането на допълнителни последващи действия; приключването не засяга други задължения или приложими процедури във връзка с нарушението, за което е подаден сигнал, нито защитата по този закон по отношение на вътрешното или външното подаване на сигнали;

б) по повтарящ се сигнал, който не съдържа нова информация от съществено значение за нарушение, по отношение на което вече има приключила проверка, освен ако нови правни или фактически обстоятелства не дават основание за предприемането на последващи действия;

в) когато проверката е прекратена на горните основания, сигнализиращото лице има право да подаде сигнал до КЗЛД.

Чл. 9. При приключване на проверката длъжностното лице изготвя индивидуален доклад, в който описва накратко информацията от сигнала, предприетите последващи действия и окончателните резултати от проверката по сигнала, които заедно с мотивите съобщава на сигнализиращото и на засегнатото лица при спазване на задължението за тяхната защита. Докладът се подписва от административния ръководител.

Чл. 10 Длъжностното лице попълва коректно за всеки подаден сигнал за нарушение необходимата информация в Регистъра на сигналите (*Приложение № 2*).

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Чл. 11. (1) Настоящите Правила са утвърдени със заповед на административния ръководител – председател на Районен съд – Трън. Изменение и допълнение на същите се извършват само писмено по реда на тяхното приемане.

(2), Правилата се актуализират при нужда, по реда на тяхното приемане, след изготвяне на анализ на практиката и най-малко веднъж на 3 години.

Настоящите Правила влизат в сила от 04.05.2023 г.

Приложения: 1. Формуляр за регистриране на сигнал (*Приложение № 1*)

2. Регистър на сигналите (*Приложение № 2*)